

GAZETA PORANNĄ

ILUSTROWANY DZIENNIK INFORMACYJNY WSCHODNICH KRESÓW

Nr. 6746.

Lwów, sobota, 23 czerwca 1923.

Rok XIV.

Wydawca: Spółka Akcyjna Wydawnicza. Cena egz. 1000 Mp. Redaktor naczelny: Stanisław Zachariasiewicz

Min. Grabski o walce ze spekulacją.

Wysitek wielki, rezultaty dość nikłe.

Aresztowano 370 czarnogieldziarzy, zatrzymano tylko 34. Zapowiedź dalszych represji. --- Dyskusja odroczone.

Na dzisiejszem czwartkowym posiedzeniu komisji skarbowej wygłosił przemówienie min. Grabski w sprawie spadku waluty polskiej, zdając sprawę z zarządzeń poczynionych przez min. skarbu w zakresie walki ze spekulacją walutową. Z przemówienia min. skarbu wynika, że

początkowo nie zamierzał on rozpocząć walki ze spekulantami,

jednakże został do tego zmuszony wskutek rozpanoszonej orgii walutowej. Po szczegółowym zbadaniu przyczyn wzrostu kursu walut obcych, minister doszedł do wniosku, że obok spadku marki niemieckiej największą rolę odegrało ogromne zapotrzebowanie w kraju obcych walut w centrach przemysłowych.

Celem przeciwdziałania destruktywnej działalności czarnogieldziarzy wydało min. następujące zarządzenia: zamknięcie notowań walutowych na giełdzie, odebranie praw dewizowych wszystkim bankom, oraz rozkaz aresztowania i dokonania rewizji u 60 osób z ogółu 370 osób zaobserwowanych jako podejrzanych o zajmowanie się nielegalnym handlem walutowym. Z tych 60 osób władze skarbowe poleciły aresztować 42 osoby, z których 8 następnie uwolniono. Charakterystycznym przytem było, że wszystkie osoby, u których przeprowadzono rewizję

mimo nocnej pory były na nią przygotowane,

skutkiem czego ilość walut skonfiskowanych jest stosunkowo bardzo mała, tembardziej, że spekulanci przechowywali walutę obcą poza domem.

Oprócz tych środków min. Grabski zamierza przedsięwziąć jeszcze cały szereg innych, których wprowadzenie w chwili obecnej nie uważa jeszcze za stosowne. Ostatnie zarządzenia ministra skarbu okazują już skutek, albowiem wczoraj w Gdańsku

diacono tylko 112 tysięcy za dolara, a dziś za markę niemiecką płacono w Gdańsku 82 fen. pol., wobec równi parytetowej w dniu wczorajszym.

Ujęcie w karby banków daje skarbowi do dyspozycji około 2 miliony dolarów, z których połowa będzie od razu odebrana, druga zaś będzie na razie pozostawiona do dyspozycji ministerstwa skarbu. Z dalszych zamierzeń min. skarbu wynika, że przewiduje on wydawanie dewiz na spłatę zobowiązań zagranicznych i w mniejszym stopniu na kupno surowców.

Dewizy na towary luksusowe wydawane nie będą. Oprócz tego zajmie się Min. skarbu pertraktacjami co do przyjmowania walut obcych przez

skarbu państwa z tytułu eksportu.

Dalszym skutkiem zarządzeń Ministra skarbu był bardzo silny napływ walut obcych do wszystkich oddziałów P. K. K. P., które w ciągu jednego dnia zebrały kwoty 250 tysięcy dolarów.

Następnie Minister Grabski udzielił dodatkowych wyjaśnień na zapytanie posłów i obiecał w przyszłym tygodniu zjawić się na komisji skarbowej dla dalszego przedstawienia sytuacji. Minister Grabski wyraził zapatrywanie, aby wyznaczona na dziś dyskusja w Sejmie nad ostatnim

ekspozycji nie odbyła się, gdyż odbiłoby się to szkodliwie na

poczywaniach finansowych min. skarbu. Wskutek tego wicemarszałek Osiecki, przewodniczący komisji skarbowej zwrócił się do marszałka Rataja o zwołanie konwentu senatorów. Konwent przychylił się do zapatrywania Ministra skarbu wskutek tego z dzisiejszego porządku obrad punkt o debacie nad ekspozycją został skreślony.

NOW MINISTER DLA SPRAW WOJSK

GEN. MINISTER SZEPTYCKI

Specjalny sąd dla lichwiarzy.

Warszawa. (AW.) W ostatnich dniach powołany został z rozporządzenia władz i inicjatywy rządu specjalny sąd dla spraw lichwiarzy. Ze względu na szersze swe kompetencje sąd ten będzie mógł tem łatwiej układać przestępstwa lichwiarskie, dysponując środkami nie tylko grzywny, lecz i więzienia kró-

kuletniego. Sąd oparty jest na ustawie z dnia 2. lipca 1920 i uzupełnieniu tej ustawy z dnia 1. sierpnia 1922.

Warszawa. (AW.) Zarządzenia skarbowe przeciwko spekulantom walutowym przeprowadzane są w dalszym ciągu. Do wczoraj wieczór lista aresztowanych objęła 43 osób.

Pikielhauba pod czapką frygijską.

Lwów, 23. czerwca.

Jeśliby ktokolwiek w Polsce miał jeszcze złudzenia, co do przemian pojęć „republikańskich” Prus w kierunku istotnej demokratyzacji, tudzież ich psychicznego nawrócenia się na drogę prawa, sprawiedliwości i słuszności, tego ostatnia nagonka prasy niemieckiej na rząd i społeczeństwo polskie wyleczy chyba gruntownie. Nagonka ta wynikała na tle protestu rządu polskiego prze-

ciwko oświadczeniu pruskiego prezydenta ministrów Brauna w senacie pruskim, w którym to oświadczeniu pan prezydent był łaskaw w sposób iście pruski zarzucić nam brak tolerancji. Dodał przytem łaskaw, iż „wskutek tego Polska straciła wszelkie prawo skarżenia się na nietolerancję państwową w innych państwach”.

Jest rzeczą zrozumiałą, iż rząd polski musiał w sposób energiczny

zaprotęstować przeciwko temu oszczerstwu, rzuczonemu oficjalnie z wysokości pruskiej trybuny sejmowej. Mógł to uczynić z całą godnością obrażonego państwa, które nie spłamiło się nigdy żadnym gwałtem przeciwko takimśkolwiek narodowi. Przeciwnie to na naszych sztandarach błyszczało i błyszczy nieśmiertelne hasło: „Za naszą i waszą wolność!” W imię tego hasła przeżyły polskie pokolenia morze

krwi, cementując nią wolność i niepodległość innych narodów. W imię tego hasła usiły polskie kości niezlężone pobojowiska. Jeżeli zaś, jak w tym wypadku, idzie o stosunki polsko-niemieckie, to zaiste, w tym arcymiłym, sąsiedzkim stosunku nie my odgrywaliśmy rolę wilka... I jedynie zachadzono hakatyzmem by pruskie nie chcą, czy też nie mogą pojąć różnicy między nami i nimi. Wystarczy przecież wskazać m. in. na prasę niemiecką w Polsce, cieszącą się zupełną wolnością i nadużywającą częstokroć teje wolności na szkodę państwa polskiego, wystarczy wspomnieć o niemieckim u nas szkolnictwie, cieszącym się pełną tolerancją ze strony rządu polskiego, który nie splamił się nigdy. Wreszcie, wystarczy podkreślić wolność sumienia, przekonani i osobista, zagwarantowaną obywatelom polskim pod rządami niemieckiego, przez naszą Konstytucję, a szanowaną przez rząd i naród polski — i to wszystko porównać z obecnym (wieloletnim tym samym...) systemem pruskim, stosowanym wobec Polaków w Niemczech.

I oto dzisiaj rząd pruski śmie bezczelnie przez usta swego prezydenta ministrów pouczać Polskę o istocie tolerancji, a prasa niemiecka podchwytuje skwapliwie niedopływnie oświadczenie prezydańskie, wlewając na nas całe kubły wynysłów i obelg. Lecz co jest najciekawszym w tej prasowej nagonce niemieckiej, to fakt, iż bierze w niej udział prasa wszystkich oddzieli, począwszy od hakatystycznej „Local-Anzeiger”, a skończywszy na socjalistycznym „Vorwaerts”ie. Nie po raz pierwszy okazało się, iż gdy idzie o Polskę, front niemiecki jest jednolity. Przypomina nam to bolesne momenty z polskiej martyrologii pod rządami Ostatniego Wilhelma, kiedy to parlament niemiecki nieomal jednogłośnie głosował za antypolskimi kredytami. Przeciwno nim, poza Alzackami i Duńczykami, głosowało jedynie kilku niezawisłych socjalistów z Breitscheidem na czele.

Tak, Psyche pruska, która chciała świat cały zamknąć w ohydnych koszarach, nie została pokonana na polach bitew we Francji. Z pod źle nasadzonej czapki frygijskiej wygląda w dalszym ciągu pikielhamba, czekając na... nowego marszałka Focha. Nie potrzeba chyba dodawać, iż jest ona w dalszym ciągu wieczystą groźbą nie tylko dla nas, lecz dla istotnego i trwałego pokoju na świecie.

Jan Walewski.

Zuchwalstwa gdańskie muszą się skończyć.

Exposé min. spraw zagr. Seydy.

Warszawa. (Tel. wł.) m). Na czwartkowym posiedzeniu komisji spraw zagranicznych wygłosił obszernie ekspozycję minister spraw zagr. p. Seyda. Ekspozycję to było głównie poświęcone sprawom Gdańska i stosunkom do Niemiec, w drugiej zaś części omówieniu stosunków z innymi państwami.

Minister zaznaczył, że wbrew pogłoskom rozsiewanym przez czynników wrogie Polsce, rząd konsekwentnie rozwijać będzie politykę pokojową w stosunku do wszystkich sąsiadów. Nie ma przeto mowy o jakichkolwiek agresywnych zamiarach w stosunku do Rosji, jak również w stosunku do Gdańska. Stosunek do Rosji wymaga jednakże koniecznej realizacji traktatu ryskiego, a pokojowy stosunek do Gdańska powinien otwierać Polsce prawo realizowania całej pełni praw nadanych Rzeczypospolitej traktatem wersalskim. Polska nie zamierzała i nie zamierza odbierać Gdańskowi jego praw, jako wolnego miasta, a rząd może zapewnić, że wszelkie nieprzyjemne próby spotkają się z jego strony ze sprzeciwem. Rząd stara się wpłynąć na prasę w tym kierunku. Jednakże polityka antypolska senatu gdańskiego

przekreślająca traktat wersalski zmusza rząd do powzięcia energicznych zarządzeń w pierwszym rzędzie zaprzestania dotychczasowej polityki uprawiania targów i w tym celu rząd domagać się będzie od Ligi Narodów zasadniczego rozstrzygnięcia sprawy stosunków polsko-gdańskich na gruncie traktatu wersalskiego. Rząd polski domaga się zasadniczej rewizji stanowiska Gdańska do Polski. Równocześnie rząd rozpoczyna akcje na terenie państwa polskiego przez wydanie szeregu zarządzeń natury gospodarczej i politycznej, skierowanych przeciw dotychczasowej polityce senatu gdańskiego.

Zarządzenia te nie są przejawem zemsty, mają one jedynie uprzytomnić ludności Gdańska, że dalsze tolerowanie polityki senatu gdańskiego nie leży w jej interesie. Zarządzenia te dotyczące kontroli celnej, kontroli artykułów wywozowych i t. p. są represją w stosunku do obywateli gdańskich w odpowiedzi na represje stosowane do obywateli polskich na terenie miasta Gdańska.

Mówiąc

o stosunku do Niemiec min. podkreślił, że musi się on opierać również na takich samych podstawach pokojowych traktatu wersalskiego, jak stosunek do Gdańska. Kontynuujemy w dalszym ciągu rokowania w Dreźnie, które są wyrazem tendencji pokojowej. Jednakże rząd polski nie będzie tolerował, aby ministrowie pruscy publicznie obrażali państwo polskie i publicznie kwestionowali prawo Polski do ziem wchodzących w skład Rzeczypospolitej na zasadzie traktatu wersalskiego. Rząd polski nie będzie bezczynnie się przyglądał aktom gwałtu i wydań stosowanych przez Niemcy na pograniczu polsko-niemieckim.

Stosunek do mocarstw sprzymierzonych ma być tylko dalszym zaciśnięciem węzłów, utrwaleniem powojennego stanu, ugruntowaniem traktatami pokojowymi. Na pierwsze miejsce wysuwa się nasz stosunek z państwami, z którymi związani jesteśmy przymierzami i układami, a więc z Francją i Rumunią. Wizyta rumuńskiej pary królewskiej, której towarzyszyć będzie premier Bratianu, min. spraw zagr. Duca, oraz wyżsi dostojnicy, przyczyni się jeszcze bardziej do umocnienia węzłów przyjaźni i przymierza.

Omawiając stosunki z Czechami

min. oświadczył, że rozum polityczny nakazuje negocjowanie stosunków polsko-czeskich tak, aby można osiągnąć przyjazny stosunek polityczny, ale za warunek do porozumienia, minister podkreśla konieczność, aby sprawa Jaworzyny była załatwiona przez Radę ambasadorów, co najmniej w myśl uchwał komisji delimitacyjnej.

W lipcu br. weźmiemy udział w konferencji państw bałtyckich w Rydze, mimo że układ warszawski dotychczas nie został ratyfikowany przez Finlandję, dając w ten sposób dowód, że zmierzamy do zbliżenia się z państwami bałtyckimi. Co do Litwy, to wyglądamy ze spokojem rozwoju stosunków wewnętrznych, żywiąc przekonanie, że rząd litewski wcześniej czy później dojdzie do przekonania, że dobry stosunek z Polską leży w interesie Litwy, w chwili obecnej jednak Litwa uważa się za będącą w stanie wojny z Polską, a pobłażliwość nasza nie może jednak tolerować czynów prowokacyjnych.

Odnosnie do wypadków rozegranych niedawno w Bułgarii zachowujemy się neutralnie.

Otwarcie giełdy — w piątek.

Warszawa. (AW.) W ministerstwie skarbu odbyła się wczoraj konferencja z przedstawicielami banków warszawskich, na której wybrano podkomisję do opracowania programu działalności komisji dewizowej i ustalenia ograniczeń o obrocie walutowym. Otwarcie giełdy w razie przychylniej decyzji czynników rządowych należy oczekiwać w piątek.

Warszawa (Tel. wł.) (J.) Jak słychać w dniu dzisiejszym nastąpi w Warszawie otwarcie oficjalnej giełdy walutowej. Otwarcie będzie wynikiem konie-

rencji czwartkowej przedstawiciel Min skarbu z przedstawicielami banków dewizowych. Banki te zgodziły się połowę ze swoich sald walutowych przedstawić do dyspozycji władz skarbowych, drugą zaś połowę banku będą mogły operować za zgodą komisji dewizowej, która powołana będzie w tym celu w dniu dzisiejszym. W P. K. K. P. panował wczoraj ruch bardzo duży, wobec niżkowej tendencji dolara zagranicę, obroty P. K. K. P. były cechowane również tendencją niżkową. Za dolara płacono we czwartek 100 tysięcy mk. za funt st. 453 tysięcy. W bankach prywatnych w dziale walutowym ruch był nieznaczny.

Nowa emisja marek polskich:

Warszawa. (Tel. wł.) (m). Na dzisiejszym czwartkowym posiedzeniu komisji budżetowej załatwiono w trzecim czytaniu projekt ustawy o stypendjach dla akademików. Następnie przyjęto dwa projekty ustaw,

z których jeden dotyczy dalszej emisji marek polskich do kwoty 2500 miliardów marek polskich, a drugi kredytu skarbu państwa w P. K. K. P. do wysokości 3.150 miliardów marek polskich.

OD WYDAWNICTWA.

Dalsza, bardzo znaczna podwyżka ceny papieru drukowego, tudzież gwałtowne podrożeń w dniach ostatnich całego szeregu innych artykułów niezbędnych dla druku gazety, zmuszają nas równocześnie z innymi dziennikami lwowskimi, krakowskimi i warszawskimi do podniesienia ceny pojedynczego egzemplarza i prenumeraty.

Począwszy od

20. czerwca 1923 r.

kosztuje 1 egzemplarz „GAZETY PORANNEJ”

1000 Marek

Prenumerata zaś miesięczna wynosi:

bez dostawy . . . . . 27.000 Mkp.
z dostawą lub przes. poczt. . . . . 30.000 Mkp.
zagranicą . . . . . 35.000 Mkp.

Wydawnictwo „Gazety Porannej”

Niech węglarze i fabrykanci oddadzą waluty.

Warszawa. (AW.) W dalszym ciągu akcji antyspekulacyjnej rządu wyjechał na G. Śląsk przedstawiciel min. skarbu w celu porozumienia się z przemysłowcami węglowymi w sprawie składania przez nich w P. K. K. P. walut zagranicznych otrzymywanych za eksport produktów

węglowych. Równocześnie do Łodzi wyjechał przedstawiciel min. skarbu, aby ułożyć się z przemysłowcami łódzkimi, którzy zarzucają Gdańsk marką polską dla zakupów marek obcych, obniżając tem samem kurs marki polskiej.

Wicemin. Olpiński zostaje.

Warszawa. (Tel. wł.) Jak słychać upatrzony na wiceministra spraw wewnętrznych p. Kątski, pełniący obowiązki dyrektora administracyjnego,

odmówił przyjęcia zaofiarowanego mu stanowiska, wobec czego podsekretariat ten zatrzyma nadal obecny wiceminister p. Olpiński.

Tragiczny taniec dolara i marki. Walka rządu ze spekulantami giełdowymi.

Lwów, 23. czerwca.

Ostatnie zarządzenia obronne min. Grabskiego celem zatrzymania katastrofalnego spadku naszej marki, wydały na razie rezultat, ujawniający się, jak dotychczas w powstrzymaniu tegoż spadku na... niecałe 24 godziny. Po chwilowym popłochu ceny walutowe podniosły znowu głowy, na skutek czego marka znowu leci na dół. Czyżby to było już — prawem natury w Polsce? Tymczasem, jak to było do przewidzenia, spadkowi waluty towarzyszy gwałtowna wyżka cen artykułów żywnościowych, odbijająca się już w sposób groźny na budżecie przeciętnego obywatela nie-pasłaza. Zarysowuje się na horyzoncie widnie niedzi i głodu. W interesie państwa i spokoju, w interesie wyzyskiwanego ogółu obywateli należy sobie życzyć, aby — póki czas — rząd opanował tragiczną sytuację i powstrzymał ten fatalny taniec dolara i marki, tę orgię drożyznianą, w której kraj nasz się nurza.

Sytuacja powyższa nasuwa takie oto uwagi lwowskiemu „Dziennikowi Ludowemu”:

„Złowrogie echo spekulacji walutowych, odezwalo w obrzymbiem podniesieniu się cen. Całe życie gospodarze ogarnął szal drożyzniany. Wprawdzie ostatnie dwa dni przyniosły znaczne obniżenie się ceny obcych walut, nie obniżyły się już jednak przeważnie o 100 i więcej procent podniesione ceny towarów. A tymczasem płace i zarobki ludzi pracy pozostały niewspółmiernie niskie”.

Stwierdziwszy, iż:

„W tych wielkich masach wzbierała ślaska słusznego niezadowolonia, dyktowanego rozpaczliwym i beznadziejnym położeniem, wypadki ostatnich dni przekreśliły bowiem przewidywania wszelkich zawartych umów. Niezadowolonia to może wybuchnąć jeżeli natychmiast nie znajdą się środki zaradcze, które ludność wydobyliby z obecnej klęski głodowej”.

konkluduje następująco:

„Znawcy stosunków utrzymują, iż dotychczasowe zarządzenia rządu nie podtrzymają spadku dalszego marki polskiej na dłuższą metę. Życzyłoby należało, aby przewidywania te nie ziciły się, gdyż paskarze podwyższają ceny towarów i żywności do bolszewickich granic, aby godnie uskutecznić program paskopiastów i chjeniarzy”.

Krakowska „Nowa Reforma” występuje również przeciwko min. Grabskiemu, któremu zarzuca, iż:

„Minister skarbu, p. Wl. Grabski, z jednemi pomysłami przyszedł za wczesnie — z drugimi się spóźnił. Zawczesnie, gdy jeszcze podstawy walutowe nie były do tego przygotowane, wystąpił ze swoim pomysłem o idealnym „obliczeniowym złotym polskim”. — Zapóźno zamknął giełdy pieniężne i zakazał bankom czynić obroty dewizami”.

Czytelnikom naszym są znane już szczegóły i wyniki rewizji i obławy na waluciarzy we Lwowie, Krakowie i Warszawie. Niektóre charakterystyczne szczegóły obławy w Warszawie podaje „Ekspress Poranny”:

„Niektórzy waluciarze wyjechali nie zostawiając w domu adresów. Służba, nawet stróże domów na zapytania policji odpowiadali zawsze jednym zwrotem, jakby umówionym: — Pan wyjechał na letnisko!”

Jest to wyjątkowe zjawisko. Giełdciarz wyjeżdża na wyuczasy wtedy, gdy dolar osiągnął niebywale kursy.

Dla „świeżego powietrza” dla „zdrowia” poświęca tak piękne okazje zrobień majątku.

Ogólne wyniki obławy są bardzo niktę jeśli chodzi o dolarowy efekt. Cóż? — raptem przeszło 1000 dolarów odebrano. Aresztowano kilkadziesiąt osób.

Ma to chodzić o inne wyniki. Oto słu-

chajce cyfr. Dolar wczoraj rano — 200 tysięcy marek. Dolar po zamknięciu giełdy — 170, 150, o godzinie 12 w nocy — gdy rozeszła się pierwsza wieść o obławie — spadł na 100, a potem nagle na 70 tys. mk.!

JEDNA NOC WZNIECIŁA PANIKĘ na czarnej giełdzie.

Nie znaleziono wiele. Ale to nie dowód, że szukano pod złym adresem. — Proszę sobie wyobrazić np. dwupokojowe mieszkanie z kuchnią gdzieś na Nowolipkach. Mieszka tam 2 geldarzy i każdy ma swój telefon w pokoju.

Z czego żyją? Z handlu.

Czem handluja?

— To, panie komisarzy, rozmaicie, trochę blawatu, czasem chemikalje...

Otóż właśnie — „rozmaicie”, a czasem właśnie walutą.

Dwa telefony w mieszkaniu opłacają sówicie.”

Krakowski „Il. Kurjer” przynosi wiadomość o ucieczce niektórych warszawskich waluciarzy do Gdańska. Pisze on:

„Okazuje się, że wśród waluciarzy istniała tajna organizacja, trudniąca się nielegalnym wywozem waluty zagranicę i do Gdańska. Na czele tej organizacji stali: Henryk Stückgold, ojciec aresztowanego waluciarza i Ludwik Goldwasser, którzy zbiegli do Gdańska z obawy przed karą, jaka ich czeka za te machinacje walutowe. Policja wysłała za nimi listy gończe.”

Pozatem, atakując w dalszym cią-

gu min. Grabskiego, lansuje pogłosbę o bliskim ustąpieniu tegoż i powołaniu na jego miejsce senatora dra Szarskiego, naczelnego dyrektora Polskiego Banku Przemysłowego we Lwowie.

Dobrej natomiast myśli jest warszawska „Gazeta Poranna”, która

wyliczając obronne zarządzenia min. skarbu, jako: zawieszenie obrotów walutowych i dewizowych na giełdach polskich, cofnięcie praw dewizowych bankom itp., konkluduje:

„Skutek zarządzeń władz skarbowych był nadspodziewany — dolar, który przez spekulacyjną grę żydów i ich agentów zaczął iść w górę, wieczorem spadł na czarnej giełdzie o 40 do 50%.”

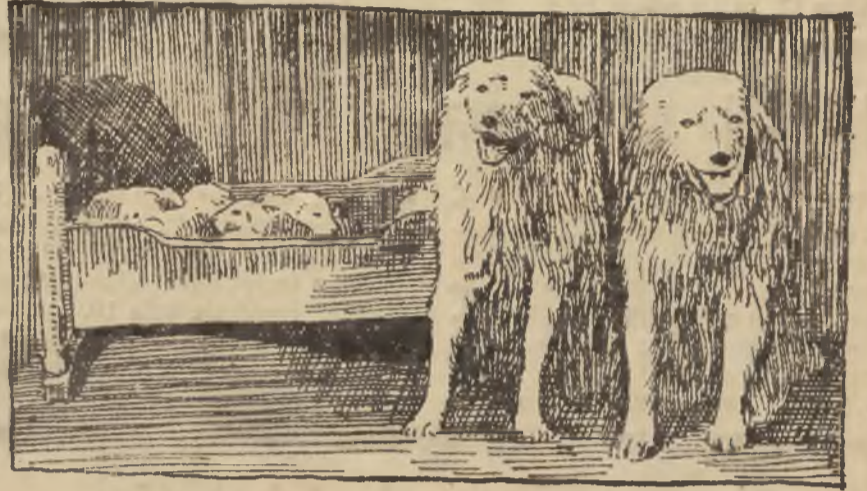
Popłoch ogarnął stery spekulantów. a w Warszawie oddawali dolary za 105.000, w Krakowie za 90.000.

Odwrot: na całej linii.”

Czekajmy tedy.

j. w.

Z POSTĘPEM CZASU.

Rycina ta przedstawia rodzinę „szpiców”. Młode szczeniata w osobnym pokoiku spoczywają w specjalnem łóżecz-

ku. Wygodę taką mają u państwa P. przy ulicy Dwernickiego.

Anarchia gospodarcza.

Lwów, 22. czerwca.

W stosunkach gospodarczych zapanała zupełna anarelija. Ceny środków żywności skaczą kilka razy dziennie w górę, kupcy zmieniają często dwa razy dziennie w wystawach sklepowych ceny towarów, a niejednokrotnie odmawiają wogóle sprzedaży, za gotówkę płaci się rano 5 proc. a wieczorem 8 proc. od tysiąca dziennie, za dolar płaci się w jednej kawiarni 85.000 mp., a w drugiej równocześnie 110.000 mp., od giracha Polskiej Kasy Pożyczkowej aż po ulicę Jagiellońską ustawili się ludzie w długim ogonku, chcąc sprzedać jaknajrychlej „złote polskie”. Istny dom warjatów, w którym orgie święci wyzysk, oszustwo, spekulacja.

A niema nikogo, kto by w społeczeństwie, wyprowadzonym z równowagi, dawny ład przywrócił, poskromił rozpasane namiętności, powszechny wysięg za łatwym a wielkim zyskiem kosztem tych, którzy oprócz usług swych, swej pracy, nie mają niczego do sprzedaży.

Czy nic się nie dzieje? Owszem. Obradują sejmowe i pozasejmowe ankiety w kwestji ograniczenia drowozu, minister skarbu przygotowuje aż tuzin ustaw, zmierzających do sanacji finansów państwa, powstają spółdzielnie i konsumy, mające pewnym grupom ludzi zapewnić tańszy towar, a do kawiarni, gdzie odbywa się nielegalna giełda walutowa, spieszą w galopie komisarze policji i konfiskują znalezione zapasy walut obcych. Sit venia verbo, ale cała ta robota robi wrażenie roboty dyletanckiej, roboty bez wyraźnego celu, bez ułożonego planu, roboty takiej, którą Rzymianie określali dosadnie słowami „ut ali- quid fecisse videatur”.

Nie Tak dalej iść nie może, bo

póki ankiety coś uciwają, póki projekty rządowe wędzą w życie, póki współdziałnie towar zakupią i członkowi swym dostarczą, póki komisarze policji wszystkich waluciarzy wyłapią, zapanuje wśród mas pracujących taka nędza, że wszelkie środki zaradcze okażą się już bezskuteczne.

I dlatego to społeczeństwo zwraca się pod adresem rządu i wszystkich władz podwładnych z gorącym i stanowczym apelem o natychmiastowe wydanie planowych i celowych zarządzeń w celu zwalczania lichwy, wyzysku i spekulacji, o wydanie zarządzeń prewencyjnych i o

surowe, wprost drakońskie karcenie wyzyskiwaczy i spekulantów.

Zło oa się usunąć, byleby znaleźć się tacy, którzy je szczerze usunąć pragną. Czynniki, z woli narodu wyposażone w rozległą wiedzę, mogą uchronić społeczeństwo przed katastrofą, a jeżeli tego nie uczynią, ściągną na siebie zarzut, że uczynić tego nie chcieli. Niebezpieczeństwo anarchji zwiększa się z każdą godziną! Czas nagle! Energetyczna praca w kierunku rychłego uzdrowienia stosunków gospodarczych lepiej rozpocząć dziś niż jutro.

Dr. Jeleń.

Szczyry.

Moja córeczka w drewnianej komórcie
Wychowywała małego zajaczka.
Rósł on na trawce i na z chleba skórcie,
Które mu mała podawała rączka.

Dziś rano z płaczem wpadło do mnie dziecko —
Pytam o powód całej awantury:
Oto dziś w nocy brzydki i zdradziecko,
Biedne stworzonko zagryzły jej szcury.

I przypomniałem sobie utrapioną
Polskę, ciągniętą na giełdziarskim sznurku.
Jeśli nie chcemy, by nas zagryziono
Wytrzymaj szcury na naszym podwórku.

Nemo.

„Bohater” niemiecki miał zabić Severinga.

Berlin. (PAT.) Podczas dzisiejszego posiedzenia sejmku pruskiego, które było bardzo burzliwe, minister spraw wewnętrznych Severing wyraził zdziwienie, że nacjonaliści chcą uczynić Schlegetera, rozstrzelanego na mocy wyroku

wojskowego sadu trancuskiego swym bohaterem i twierdził, że Schlegeter był wyznaczony do wykonania zamachu na jego osobę.

Koleje drożeją od 1 lipca!

Podwyżka wyniesie 60 do 70 proc.

Od 1. lipca br. zostanie na państwowych kolejach normalnotorowych podwyższona taryfa osobowa i bagażowa w tym stosunku, że opłata jednostkowa w klasie czwartej wynosić będzie do 200 kilometrów 100 marek, do 300 km. 80 mk., a ponad 300 km. 60 mk., w klasie trzeciej 150, 120 i 90 mk., tj. 60-70% podwyżki ceny obecnej. Cena biletów peronowych 2.500 mk., miejscówek 5, 10 i 15.000 mk., dla bagażu opłaty jednostkowe 20, 16 i 12 mk., dla czasopism 12, 10 i 8 marek.

Tak więc opłaty za miejsca numerowane w pociągach (miejscówki) wynosić będą w klasie trzeciej 5000 mk., w drugiej 10.000 mk., a w pierwszej 15.000 mk. (25 proc. podwyżka). — Podwyżka należności za przewóz bagażu i przesyłek nadzwyczajnych waha się pomiędzy 50 a 60 proc., zaś opłaty za przewóz czasopism, broszur i książek zostaną podwyższone o blisko 25 proc.

Dodatki wyrównawcze dla kolejarzy.

Ministerstwo kolei żelaznych upoważniło w drodze telegraficznej poszczególne dyrekcje, aby wypłaciły pracownikom kolejowym etatowym i nieetatowym stałym płatym jednego z 15 stopni płac na poczet wyrównania uposażenia za lipiec 1923 r. 28 procent uposażenia wypłaconego

w dniu 1. czerwca 1923 w myśl rozporządzenia M. K. Ż. z dnia 1. maja 1923, tj. kwoty równające się podwójnemu wyrównaniu przyznanemu rozporządzeniem z dnia 10. czerwca 1923. Powyższe zarządzenia nie wpływają na zwiększenie poborów płatnych w dniu 1. lipca 1923.

Głos zagrożonych lokatorów.

Otrzymujemy następujący komunikat: Na dzień 30 bm. lwowski Urząd rozjemczy dla spraw najmu zwołał konferencję asesorów z grona właścicieli realności i lokatorów. Na konferencji tej na żądanie kamieniczników mają być znacznie podwyższone dodatki na t. zw. świadczenia uboczne.

Zwracamy uwagę, że Urząd rozjemczy nie ma prawa ryczałtować dodatków na świadczenia uboczne gdyż wedle ustawy właściciele realności w każdym poszczególnym wypadku, o ile nie zadowala się płaconym czynszem, winien jest szczegółowo wykazać wydatki, które wedle ustawy ponosić mają lokatorowie a wydatki te mają być równomiernie w stosunku do opłacanego

czynszu rozłożone na lokatorów. Ryczałtowanie tych wydatków jest niedozwolone.

Właściciele realności nie mogą oczekiwać wydania noweli do ustawy o ochronie lokatorów i już dziś kosztem lokatorów zaczęliby zeskontować błogie skutki tej noweli. Temu poczynaniu powinni lokatorowie jak najkategoryczniej się sprzeciwić i dlatego wzywamy asesorów z grona lokatorów, by na konferencji dnia 30 bm. założyli protest przeciw żądaniu właścicieli realności podwyższenia „świadczeń ubocznych“ a gdyby protest ten nie odniósł skutku, konferencję gremialnie opuścili.

Towarzystwo ochrony lokatorów.

Pozegnanie gen. Stanisława Hallera.

Przed kilku dniami odbyło się w formie obiadu w Ognisku oficerskim pożegnanie b. Inspektora Armii V. gen. Stanisława Hallera, powołanego na stanowisko Szefa Sztabu Generalnego

W obiedzie wzięli udział Dowódca O. K. VI. oficerowie Inspektoratu V. Armii przedstawiciele oddziałów z O. K. VI. Lwów i O. K. II. Lublin dalej przedstawiciele władz kościelnych, państwowych i samorządowych. Na cześć opuszczającego Lwów generała toastowali gen. Jędrzejewski, dca O. K. VI. i gen. Pajewski, Insp. jazdy III. podnosząc w serdecznych słowach jego zasługi w dziedzinie wojskowości i przy obronie Małopolski wscho. i Lwowa w latach 1918-1920.

Następnie przemawiali wojewoda Grabowski, ks. biskup Twardowski, prezydent Neumann i prezes dyrekcji kol. Barwicz.

Na wszystkich te przemówienia odpowiedział gen. Haller, zaznaczając, że

ze szczerem żalem opuszcza Lwów i Małopolskę Wschod., z którą żył się, dowodząc w jej obronie 13 dywizji piechoty, a następnie 6 armia. Podziękował w ciepłych słowach za współpracę oficerom Inspektoratu. Dowódcy O. K. VI. oraz władzom państwowym i municypalnym, zapewnił, że obejmując stanowisko Szefa Sztabu Generalnego dbać będzie przedewszystkiem o dalszy rozwój armii o ugruntowanie jej podstaw i o podniesienie jej materialnego uposażenia. Małopolskę Wschodnią i Lwów ukochał serdecznie i nie zapomni nigdy o tej ziemi, z którą zrosł się w chwilach jasnych i ciężkich.

NADESLANE.

NAJNOWSZE MODELE KAPELUSZY LETNICH poleca

Salon Mód S. TOMASZEWSKA,
Akademicka 4. 3712-6

LEON ŻYPOWSKI.

Pająk i pstrąg mały.

(Baśka.)

Gdy w czasie burzy, po nitce pajęczej
lazł pajęczek, istota wielce nieostrożna,
gdyż w burzę spacerować — rzecz znana — nie można,
przez wiatr porwany,
wpadł między fale
rzeki wezbranej

i zaczął tonąć!... Gdy się pająk męczy,
czując śmierć bliska,
sposztrzeża pstrąga,
który zuchwałe
tak mu uraga,

dla ryb z biedaka czyniąc pośmiewisko:
— „Pływaj! Pływaj pajęczku! Dzieńcie! Slicznie! Ładnie!
Pierwszeństwa palmę wam oddać wypadnie
w pływaniu!“ — Tu się zaśmiał, a za nim się śmiała
rodzina pstrągów cała...

Wtem pająk napół żywy, z radością sposztrzeża
płynące szybko od brzegu

dwa suche liście,
wichrem miotane. —

— „Och! Boże! — myśli pająk — może się dostaną,
wbrew kpimom pstrągów złotych,
na jeden z nich!“

I rzeczywiście!

Choć silnie miotła nim fala,
Marny liść od zagłady pająka ocala!

W jakiś czas potem, w piękne, suche rano,
nad brzegiem rybkę złapano.

Patrzy pająk... „Och! Mój mocny Boże!

Ten sam pstrąg, co drwił ze mnie! Ten sam! Czy być może!?”

Zbliżył się pająk, podpełznął po trawie

tuż pod pyszczek ryby prawie,

i szepnął jej do ucha, śmiejąc się: — „No... rybko!

Nogi za pas i zmykaj! Ale... radzę... szybko!“

Zbadać i naprawić tor kolejowy.

Katastrofy na linii Lwów-Rozwadów-Lublin.

(d.) Linia kolejowa Lwów—Warszawa przez Rozwadów, łącząca Kresy Wschodnie z stolicą państwa, jest bezustannie w użyciu przez kresowych mieszkańców, zdążających w różnych sprawach na zachód. A jednak na tej linii brak należytego nadzoru technicznego nad trasą, o czem świadczą częste katastrofy kolejowe, zwłaszcza na przestrzeni Rozwadów—Lublin i dalej ku Modlnowi. Tym sposobem życie jadących jest ustawicznie wystawiane na niebezpieczeństwo, a nie widać wcale, aby odnośne czynniki starały się zło temu należyście zapobiedz.

W ostatnich dniach na tej przestrzeni znowu dwie katastrofy miały miejsce. Ostatnia między stacjami Szastarka a Kraśnikiem. Tu wykołcił

się pociąg wskutek rozluźnienia się szyn. Skutki katastrofy fatalne. Parowóz zarył się przodem w ziemię, węglarka wyruciła się, 9 wagonów ładownych rozbitych, a tor na przestrzeni 50 metrów został zniszczony. Cztery osoby są ciężko ranne i walczą z śmiercią.

Ponieważ na linii Rozwadów—Lublin bardzo często zdarzają się mniejsze lub większe katastrofy wskutek rozluźnienia szyn, zachodzi więc bezzwłoczna potrzeba natychmiastowego skontrolowania całej linii i naprawy toru. Gdy jednak wynika, że w radomskiej Dyrekcji kolejowej nie troszczą się należyście o swoje tory, pożądanym jest, by tą sprawą zajęło się ministerstwo kolei.

W obronie godności aktorów.

Związek Artystów Scen Polskich Gniazdo Lwów ogłasza, iż nie bierze żadnej odpowiedzialności za zbiórki urządzone na rzecz Związku Artystów Scen Polskich, gdyż żadnych podobnych zbiorów z łona Związku nie zarządzono. Zbiórki urządzone na rzecz t. zw. „Związku Amatorów Scen Polskich“ nie mają zupełnie nic wspólnego ze Związkiem Artystów Scen Polskich. Podszycanie się pod skrót Związku Artystów Scen Polskich (Z. A. S. P.) przez jednostki, które przynoszą ujme naszej organizacji, Związek Artystów Scen Polskich będzie tepił przez pociąganie

do odpowiedzialności sądowej. Za imprezy amatorskie urządzone przez p. Hellika po prowincji. Związek Artystów Scen Polskich żadnej odpowiedzialności nie bierze. Członkom Z. A. S. P. przypomina się, iż branie udziału w wymienionej imprezie jest pod karą wykluczenia ze Związku wzbronionem.

Skórzany Serafan

sensacyjny dramat amerykański w 6 aktach wed ug powieści F. Coopera. Dziś Kino Lew.

Dzisiaj w piątek tylko jedno przedstawienie.

O godz. 4-tej

OBROBY WENERYCZNE

APOLLO

O g. 5½, po raz ostatni

TORTURY MIŁOŚCI

dramat i bajeczna komedia
Pomysłowe przedsiębiorstwo.

Czytajcie „Szczytka“!

Autem dookoła Polski.

Wywiad sprawozdawcy „Gazety Porannej z autorem „Colombiny”.

(d.) Jak wiadomo wczoraj po godzinie 12 w południe dotarł do Lwowa raid samochodowy, który odbywa się dookoła Polski etapami: Warszawa—Katowice—Cieszyn—Zakopane—Stryj—Kołomyja—Lwów—Lubliń—Warszawa, na przestrzeni 2042 kilometrów. Tuż po przybyciu samochodów do Lwowa, o czym szczegółowo podajemy na stronie 7 dzięki uprzejmości pp. St. Wasylewskiego i Altenberga, udało się sprawozdawcy „Gazety Porannej” zrobić wywiad z redaktorem Zdzisławem Kleszczyńskim, przedstawicielem czerwonego Kurjera warszawskiego, który bierze udział w tym raidzie, jako przedstawiciel prasy warszawskiej, mając miejsce w samochodzie czeskim „Praga” (Nr. 4), kierowanym przez szofera Sivouczka.

Na samym wstępie kolega Kleszczyński, znany dziennikarz i autor rozgłoszonej oraz nieocenionej „Colombiny”, objaśnia, że auto, którym przyjechał do Lwowa jest w obsadzie czeskiej, o motorze 6 cylindrowym z chyżością 50 koni. A potem już w pięknych słowach poetyckich zachwyca się okolicami Podkarpacia. Powiada, że dolina Prutu, to ustronie uroczyste, a swoją dzikością skał, niebotycznych gór, licznymi wodospadami i cudownymi wprost okolicami, wywołuje niezwykły zachwyt, o czym królewscy nie mają najmniejszego wyobrażenia. Przy tajemniczym szumie górskich rzek, słucha się baśnie o marzeniu, o życiu, o tem, że nie wszystko szare, codzienne i smutne, o szczęściu, które idzie wielkim krokiem, tylko rękę wyciągnąć i go chwycić. Tak mówił w tej chwili poeta Kleszczyński.

A dalej znowu ten sam Kleszczyński jako dziennikarz, sprawozdawca czerwonej prasy w Warszawie, powiada, że wzdłuż całej trasy wytyczonej panował wzorowy porządek, a to dzięki policji państwowej, której posterunkowi bardzo dbali o bezpieczeństwo i nadjeżdżającym raidziściom wskazywali drogę. Wielkie też zainteresowanie raidem okazali starostowie Stryja p. Nowak i Kołomyji p. Pawlikowski, którzy nawet wzięli udział w spólnych biesiadach uczestników raidu.

Bardzo interesująca była przeprawa samochodów przez Dniestr w pobliżu Horodenki nad czem generalną opiekę sprawował dyrektor Burzyński, administrator dóbr. ks. Lubomirskich. Na rozkaz pułkownika Grabowskiego w przeprawie promami udział wzięli 6 pułk ułanów, a to dwa szwadrony pod wodzą rotmistrza Kopczyńskiego. Komendę techniczną nad tą pełną niebezpieczeństwa przeprawą dźwierzyl w swoich rękach kapitan Hryniewiecki. I dzięki jemu jak i dzielnym naszym ułanom cała przeprawa udała się bez najmniejszej trwogi oraz wypadku.

Zachwyceni Wschodnią Małopolską, jej żyznymi polami, przypominającymi bohaterstwo polskiego żołnierza, uczestnicy raidu spieszyli do Lwowa, do tej niepokonanej twier-

dzy polskości na Kresach Wschodnich. Bohaterski Lwów, jadący powitali z całym pietyzmem a wieżycę ratusza i katedry z Wysokim Zamkiem wprowadziły ich w bezgraniczny zachwyt, który potęgował się u nich wśród owacyjnych przyjęć mieszkańców aż do stóp pomnika nieśmiertelnego Wioszcza — Adama Mickiewicza przy placu Mariackim.

Przy tem — w tem miejscu redaktor Kleszczyński mówił już zniżonym tonem — proszę kolegi o wzmiankę w „Gazecie Porannej” tej treści: Tego pana, który pod Winni-

kami przy wjeździe do Lwowa jechał w cytrynowej aucie zawiadamił, że jedzie się zawsze prawą stroną szosy i daje się sygnały na terenie krytym, a że w chwili zetknięcia się nie nastąpiła katastrofa, która mogła pociągnąć śmierć 8 osób, to już zasługa kierowcy auta „Praga” pana Sivouczka.

Wreszcie redaktor Kleszczyński poinformował nas, że w raidzie bierze udział 13 maszyn, których motory są zamknięte plombami jeszcze w Warszawie tak, że żaden kierowca nie może dopuścić się jakiegokolwiek manipulacji na swoją korzyść. Ze Lwowa w piątek rano, prawdopodobnie o godz. 5-tej samochody wyruszają w dalszą drogę do Warszawy w kierunku na Lublin.

CO TO PIĘKNOŚĆ MOŻE!

PANNA EDMUNDA GUY.

Była zwykłą sklepową w dzielnicy Montmartre w Paryżu. Jakiś znawca piękności i sztuki dopatrywał się w jej piękności zastrężeń scenicznych. To też po roku Edmunda Guy stała się słynną aktorką i piękną swą fascynuje byłowalców teatralnych.

Z ziemi stanisławowskiej.

Zjazd Kooperatyw Rolniczych z całej Polski odbędzie się w Stanisławowie dnia 8. i 9. lipca br., który Komitet powołał z kursu handlowym wyznaczonym na dzień 6. i 7. lipca br. Prace przygotowawcze są już w pełnym toku, zaś udział spodziewany jest bardzo liczny ze wszystkich stron kraju.

Teatr Polski pod dyr. Stefana Michulowicza wystąpił w Stanisławowie dnia 16. bm. z jednym przedstawieniem, grając w sali „Sokoła” sztukę Bohdana Katerwy p. t. „Igraszki z ogniem” czyli „Dramat panny Ady”. Sztuka pisana w specyficznym stylu autora niezwykle subtelna i koronkowa znalazła małe uznanie wśród skromnej cyfry publiczności, zmierzowanej lekturą powojenną. Tytułową rolę Ady kreowała p. Norman Zoe, aktorka młoda, z oznakami wybitniejszego talentu. Sekundował jej jako mąż dyr. Michulowicz, który pięknym oddaniem roli doktora atwierdził nas jeszcze raz, iż jest artystą pierwszorzędnym, dla którego miejsce jest na dużej

scenie. Reszta zespołu pracowała skądnie i sumiennie.

Taryfa drożkarska w Stanisławowie doznała wreszcie ustalenia na podstawie ostatniego rozporządzenia starostwa. Ceny za jazdę wynoszą od 2.500—5.000 mk. Chodzi teraz tylko o przestrzeżenie zarządzenia przez samą publiczność.

Tow. Muz. im. Moniuszki w Stanisławowie wysłała obecnie każdej niedzieli swój chór męski, który daje koncerty na dochód rozbudowy i odnowienie sali Towarzystwa. Dotychczas koncertowało z wielkim powodzeniem w Nadwórnej i Tlumaczu. Imprezie towarzyszy stale pani Wiera Dzieduszyńska, śpiewaczka operowa i skrzypki prof. Dąbrowski, zbierając zasłużone uznania dla swej sztuki.

Splacanie pożyczek. Zarząd m. Stanisławowa uchwalił na swem ostatnim posiedzeniu przystąpić natychmiast do splacania drobniejszych pożyczek z poprzednich lat.

czelę wykonawców kroczy ulubienica publiczności dyr. Maria Dracowa.

Sokół Miejski, rozwijający się w ostatnich czasach bardzo poważnie, wybudował ostatnio przepiękną scenkę, pracując obecnie nad jej efektywnym urządzeniem. — Miastu naszemu przybył zatem drugi przybytek sztuki — wszystkie zaś wędrownie imprezy teatralne, nie reflektując na obywateli salę Kasy Oszczędności, znajdują zawsze poparcie w „Sokole”.

Oświetlenie Kołomyji pozostawił i tak bardzo wiele do życzenia, a stan jego w ostatnich czasach bardziej się jeszcze pogorszył. Mianowicie światło gazowe tak nieregularnie świeci, iż często krocę zupełnie przysłania. Sądymy, że inicjatywa dyr. inż. Ptaszka usunie wady ku ogólnemu zadowoleniu mieszkańców.

Kronika kołomyjska.

Przysięga rezerwistów urodzon. w 1896 r. a kończących obecnie swe ćwiczenia w 49 p. p. w Kołomyji, odbyła się w poniedziałek, dnia 18 b. m. Po nabożeństwie odprawionem na boisku „Sokoła” nastąpiła uroczysta przysięga wobec sztandaru i całego Korpusu Oficerskiego garnizonu, poczem dowódca pułku ppłk. Mond odebrał przed Dowództwem załogi defiladę. Z przyjemnością należy stwierdzić, że postawa i wyćwiczenie rezerwistów jakoteż wygląd zewnętrzny czynnie służących był wzorowy. Zasługa w tem niemała ppłk. Mondy, który bacznie swem okiem czuwał nad pułkiem ceniony i szanowany przez podwładnych. Również dywizjon 11. p. a. p. stacjonowany w Kołomyji pod dowództwem mjr. Ludwiga zaprezentował się niezwykle dodatnio i poważnie.

Porządki na dworcu kolejowym w Kołomyji były już niejednokrotnie tematem notatek dziennikarskich. — do nich jednakże musimy dziś jeszcze raz powrócić. Chodzi mianowicie o to, że na tak dużym dworcu, na którym ruch jest niezwykle ożywiony, urządzono tylko jedno wejście, które równocześnie służy za wyjście. Niejednokrotnie zachodzi więc fakt, iż pchające się z pociągu tłumy ludzi natrafiają na spieszących się do pociągu, powodując zamieszanie i niejednokrotne incydenty w postaci obrywania guzików, wymyślan, łamanie koszyków i t. d. Zapytujemy więc, czy stanisławowskiej Dyrekcji P. K. P. wiadomo o tem i oczekujemy odnośnych zarządzeń.

Teatrzyk „Mowus” pod dyrekcją Janusza Draca gra w Kołomyji z dużym powodzeniem w sali kawiarni „City” — dzięki swemu atrakcyjnemu programowi i zapobiegliwości dyrekcji. Humor, piosenka i taniec obficie dominują, a na

Sport w Kołomyji.

49 p. p. (Kołomyja)—11 p. a. p. (Stanisławów) 3:1 (1:1). Powyższe drużyny rozegrały w niedzielę 17. bm. mecz o Mistrzostwo Armii na boisku „Sokoła” w Kołomyji. Miał niespodziankę sprawili nam artylerzyści, którzy przed kilku dniami na własnym boisku przegrali z 49 p. p. 4:0, obecnie wychodząc z tak pięknym wynikiem. Jest to dowodem, że drużyna ta pracuje nad sobą wytrwale, już na czwartym meczu w swem młodym istnieniu zyskując ogólne uznanie. Drużyna 49 p. p. w obecnym sezonie przedstawia się bardzo poważnie. Znakiem ataku, pracujący rozumnie skrzydłami, wytrawna pomoc i pewna obrona z bramkarzem, dają pierwszorzędną całość. Mecz prowadzony był fair i z wielkim taktem, pod znakiem przewagi Kołomyjan którzy jednak w oddawaniu strzałów na bramkę mieli wybitnego pecha. Cornery 3:11 dla 49 p. p. Sędziował p. Orwicz ze Stanisławowa wzorowo. Publiczności mimo niepewnej pogody wiele.

LIGA OBRONY POWIETRZNEJ.

Warszawa. (PAT.) „Kurjer Warszawski” donosi, że wczoraj ukonstytuowała się Liga obrony powietrznej państwa. Zadaniem Ligi jest popieranie lotnictwa, kształcenie personelu lotniczego, oraz przyczynianie się i popieranie wojskowego przemysłu lotniczego.

NADESLANE.

PODLOTEK, magazyn konfekcji dla panów i dzieci przeniesiony został z dniem 1. czerwca na ul. Zygmuntowską, 9 parter. Piękne modele zagraniczne na składzie. Trykotaże. 3799-3

Stambulijski żyje!

Fiuma. (AW.) Wedle doniesień z Belgradu jugosłowiański poseł z Sofii Rakicz zakomunikował minist. spraw zagranicznych, iż wiadomość o śmierci Stambulijskiego jest tendencyjnie rozstrzelana przez obecny

rząd, celem zdemoralizowania armii powstańczej Stambulijski ma się znajdować z własnym sobie oddziałem w jednej z wiosek górskich i przygotowuje się do rewanzu.

Dział ekonomiczny.

TRANSAKCJE W AKCJACH

Browary 330, 340, 338, 337. Cmielów 85 (65, 62), Gafota 23, 26, 24, 25. Niemojowski 93, 90, 85, 80, 85, 87, 85, 86, 86, 87, 85, 86, Parowazy 185, 183. Peret 24, 23, 22½, 23, 22, Pocisk 59, 60, Nafta 56, 55, (45), PTB. 32, 30, Rakiszawa 170, 165, 164, Siersza ci. 28, Siersza gór. 330, 325, 328, 327, 315. Tosp 300, 305, 395, 297, 290. PTH. 20, 19½, 19, Żeluga 6950, Cho dorów 276, 273, 275, 265, 280, 283, 281.

282, 281, 275, Bank Hipoteczny 27, 27½, 27, Bank Małopolski 23, 24, 23, 23, 23, Bank Przemysłowy 24, 23, 23½, 23, 22 ½, 20, 19, 18½. Otkos 200, 190, 195, 190, (170, 165). Zieleniewski 508, 490, 485, 490, 488, 487.

PAPIERY WARTOŚCIOWE.

Polski Bank przemysłowy 20 do 18, 16 25000 Cukier Chodorów 260 do 236, 267500, Przemysł drzewny 22—20.000, Węgiel 350—325—345000, Cegielnia 75—

LEKARZ - DENTYSTA

Berta LESIAŃSKA-JAKIER

W. asyst. kliniki Odenkiej Uniwersytetu Noworoczyjskiego ordynuje we własnym Zakładzie lekarsko-dentystycznym w Złoczowie przy ul. Sobieskiego 15 (dom Wodora) codziennie od godz. 9—1 i 3—9. 4025-5

70—73000, Pocisk 68—75—72500, Parowozy 180 do 190000 do 187500, Zieleniewski 47—470—462500, Cmielów 81—79—80.000, Polska Nafta 53—45—50000.

OBROTOWYMI AKCJAMI POZOGIĘDOWE.

Usposobione spokojne. Tendencja nie wyraźna tymbardziej że z powodu przeprowadzonej w lokalu obławy policyjnej odbyły się tylko nieliczne obroty.

WIADOMOŚCI GIĘDOWE.

Ruch ożywiony. — Transakcje tylko w papierach dywidendowych przy znacznej niższej kursów. — Podaż znaczna. Chodorów wahał się od 265—282000 (w Krakowie 300—320000), Oikos z 200 tys. obniżył się na 190000 nieef. 165000. — Zieleniewski z 500000 potaniał na 486 tys. (w Krakowie 520—525000). — Browary 330—340000. — Cmielów 85000 — Gafota 23—26000. — Niemojowski zakończył 86000. — Parowozy 185 potem 183000. — Pezet 24000 przy końcu 22000. — Pocisk 59—60000. — P. Nafta 56 i 55000 (w Krakowie 60000). — P. T. Bud. 32000 pod koniec 30000. — Rakszawa ustaliła się przy 164000. — Siersza el. 28000 (w Krakowie 40000). — Siersza g. z 330000 obniżyła się na 315000. — Tespy przeszło 305000, zakończyły 290000. — P. T. H. znacznie tańsze, pod koniec 19000 — (w Krakowie 24000). — Żegluga 6950, Bank Hipot. rozpoczął i zakończył kursem 27000, B. Małop. 23.000, B. Przemysł, 24000, potem 22500, nieef. 18500.

Tendencja w akcjach chwiejnie zniżkowa. Usposobienie ożywione.

Niekotowane spadły również w cenie.

Lokomotywy 105, Przem. Wełn. 5, Terpentyna 18, Coloniale 16, Czapki 69—75, Star 24, Nitrat 25, Mot. 19, Len 36, Foresta 27 1/2—28, Azot 28, Jaworzno 820—850, Lesienice 70—75, Impet 12, Gazy 750—770, Chybi 265—280, Okus 120—125, Gazociągi 25—26, Gazolina 70—74.

GIĘDŁA LWOWSKA NIEOFICJALNA.

Wczoraj z rana po przedwczorajszej wieczornej haussy była zwykła o 8 do 10 tys., koło godziny 10 znów nastąpiła zwykła i tak cały dzień do 6 wieczorem ceny się ustaliły. **Obrót ożywiony.**

Dolary amer. 112000—113000, 1-ki i 2-ki 111000—112000, dolary kanadyjskie 108000—109000, 1-ki i 2-ki 107500—108000, marki niem. a 100 tys. 0,95—0,98, 50 tys. 0,95—0,98, 10 tys. 1,00—1,10 1 tys. star. em. 2,30—2,35, 1 tys. now. em. 0,90—0,96, setki drobne 1,70—1,80, leje 4,80—5,20, drobne 470—490, korony czeskie 3200—3300, drobne 3100—3200, austr. tys. star. em. 7.000—7500, austr. tys. now. em. 1500—1600, setki austr. star. em. za tys. 10—12000, drobne a 50—20—10 8000—10000, austr. stempl. 1,60—1,70, austr. przekazy 170—175, franki franc. 5800—6200, funty szterlingi 480000—520000, franki szw. 19500—21000 ruble 5-s, 700—720, setki zw. 710—730, ruble „Kacik“ 20—22; drobne 0,50—0,80, dumskie tys. 20—25, dumskie a 250 15 do 16, karbowance 0,80—0,85, hrywny 0,90—0,95.

Złoto: 20 kor. 485—520000, 20 frank. 470—490000, 20 mark 530—540000, 10 rub. 580—620000, dolary 102000—105000.

Srebro: korony austr. 8000—8300, 5 kor. 41500—42600, floreny 20800—21300, ruble 35000—36000, kopiejki za jeden rubel 14500—15200.

NADESLANE.

Dr. phil. (mus.) et jur.

Szweryn Eugeniusz BARBAG

rozpoczął w maju terminowe i stałe kursy muzyczne. Przedmioty: I) technika i estetyka gry fortepianowej. II) teoria ogólna, harmonia, kontrpunkt, nauka o formach muzycznych. III) historia muzyki (także kursy przygotowawcze do egzaminu państwowego). IV) systematyczne kształcenie pamięci muzycznej. V) interpretacja i wypracowanie wokalnych i instrumentalnych programów koncertowych. Zgłoszenia na kursy wakacyjne oraz na następujący rok wolny przyjmuje się codziennie 12—2, ul. Krasieckich 18, I. p. 9770-2

Preferujemy „SPORT”

Sensacyjna afera wyścigowa w Stanisławowie.

Majowe wyścigi. --- Trybuny, tor i przeszkody. --- P. Izidor Kalkstein przeciw wyścigom. --- Wielka narada w magistracie. --- Uchwała po wyścigach. --- 15 worków owsa. --- Czyja własność?

Stanisławów.

Niedawno zajmowaliśmy się sprawą wyścigów 6. p. ul. w Stanisławowie, którego Komitet „Koła sportowego“ bez uprzedniego porozumienia się z dzierżawcą przylegającej do placu ćwiczeń Dąbrowy p. Kalksteinem, rozciągnął tor wyścigowy i na nie, wyrządzając kilkunastu milionową szkodę. Obecnie otrzymujemy w tej sprawie następujące sprostowanie:

„Odnosnie do notatki ze Stanisławowa, umieszczonej w numerze „Gazety Porannej“ z 25. maja br. o wyścigach w Stanisławowie, upraszam uprzejmie o łaskawe umieszczenie sprostowania, że wojskowość, a w szczególności 6 p. ulanów, przez urządzenie wyścigów na dzierżawionym przeczennem pastwisku na Dąbrowie, żadnej szkody mi nie wyrządziła, albowiem część pastwiska tego u mnie na cele wyścigowe poddzierżawiła, wobec czego zarzuty korespondenta pod adresem Władz wojskowych są zupełnie nieuzasadnione.

Dziękując za łaskawe umieszczenie sprostowania kreślę się z poważaniem Izidor Kalkstein“.

*

Umieszczając powyższe sprostowanie wyjaśniamy ze swej strony, że sprawa przedstawia się wedle autentycznych informacji następująco: P. Kalkstein pismem z dn. 18. maja br. skierowanym do magistratu prosił o interwencję donosząc, iż 6. p. ul. buduje na jego gruntach trybuny, urządza tor i przeszkody.

NADESLANE.

Lwowska Ekspozytura Oddziału Likwidacji Demobilu Wojskowego „DEMAT“ ogłasza

SPRZEDAŻ LOMU ŻELAZNEGO

w ilości około 19 wagonów z podziałem na następujące kategorie:

- Szmelc kuty.
- Szmelc hutniczy grubości powyżej 3 m/m.
- Szmelc hutniczy grubości poniżej 3 m/m.
- Puszki blaszane.
- Szmelc lany.
- Podkowy stare.
- Szmelc mieszany.
- Szklanki z pecisków armatnich.

Do konkursu przystąpić mogą tylko konsumenci i bezpośredni dostawcy hut żelaznych.

Termin składania zamkniętych ofert do 30. czerwca br. godz. 10.

Przy ofercie winien być dołączony kwit na złożone wadium 500.000 mk. Ceny oferowane powinny być podane wedle powyżej podanych kategorii materiałów.

Bliższych informacji udziela Kierownictwo Ekspozytury „Demat“ w godzinach urzędowych (Lwów, ul. Wałowa 1, 9, I. p.).

Jednocześnie zawiadamia się, iż na sprzedaż konkursowa K. 260 upływa termin składania ofert dnia 11. lipca 1923 roku, godz. 12 w poł.

Kierownictwo Ekspozyt. „DEMAT“ Lwów.

(Telefonem od naszego korespondenta)

przez co on w charakterze dzierżawcy gruntów miejskich ponosi milionowe szkody.

Po odbytych zaś wyścigach, na skutek zabiegów p. Kalksteina została przez Dowództwo garnizonu Stanisławów, pismem z dn. 28. maja br. zwołana Komisja na dzień 30. maja br. o godz. 9 rano, w skład której weszli przedstawiciele wojskowości, magistratu, dyrekcji skarbu, starostwa i poszkodowany.

Na tej komisji dopiero uchwalono dzierżawę na wyścigi, które się już odbyły i na wyścigi jesienne,

jako rekompensatę dając p. Kalksteinowi 15 worków owsa (czy może własność Skarbu Państwa?), z równoczesnym warunkiem, by Kalkstein inkryminowany artykuł w „Gazecie Porannej“ z dn. 25. maja br. sprostował.

Tak więc przedstawia się cała sprawa, na co posiadamy dowody „niesłusznych“ i „prostowania“ wymagających ataków“ naszego pisma, które zawsze przestrzega tylko prawdy i działa jedynie w imię sprawiedliwości, bez żadnych tendencji.

LWOWSKA EKSPOZYTURA ODDZIAŁU LIKWIDACJI DEMOBILU WOJSKOWEGO „DEMAT“ ogłasza

KONKURS

na załadowanie do wagonów kolejowych słupków żelazno-betonowych znajdujących się przy stacjach kolejowych w szeregu miejscowości Małopolski wschodniej.

Ogólna ilość materiału do załadowania obliczona jest na około 700 wagonów, z czego największa ilość około 500 wagonów złożona jest przy stacji kolejowej w Uhnowie.

Do przedsiębiorcy należeć będzie staranie się o wagony kolejowe, załadowanie i wysłanie wagonu na podstawie dostarczonych mu kredytowych listów przewozowych.

Wynagrodzenie przedsiębiorcy wypłacone będzie materiałem przez niego załadowanym w natężu a mianowicie słupkami żelazno-betonowymi do 2 m. dług. i słupkami długości ponad 2 m. znacznie uszkodzonymi.

Oferty, które w terminie do 30. czerwca br. składać należy w biurze Ekspozytury „Demat“ we Lwowie, ul. Wałowa 1, 9, winny zawierać wysokość wynagrodzenia, oznaczoną w procentach zawagowanego ilości materiału. — Oferty mają być zamknięte, opatrzone w napis „Oferta na załadowanie słupków żel.-bet.“

Do oferty ma być dołączony dowód złożenia wadium 500.000 mk.

Otwarcie ofert nastąpi w dniu 30. czerwca br. o godz. 10 rano.

Bliższych informacji udziela Kierownictwo Ekspozytury „Demat“ we Lwowie w godzinach urzędowych.

Kierownictwo Ekspozyt. „DEMAT“ Lwów.

Kronika.

Mimo horrendalnej zwykłej cen towarów, sprzedajemy od 15. lipca br. włącznie wszelkie towary optyczne, a to: okulary, okulary i szkła po cenach, które obowiązywały jeszcze w maju i czerwcu 1923. Leon Appel i Ska, Lwów, Legionów 1 I. 9806

„Święto dzieci“. W niedzielę 24 bm. o godz. 4 popoł. bez względu na pogodę odbędzie się w Parku T. Z. R. za rogatką Stryjska na zakończenie roku szkolnego Wielkie święto dzieci. Program wykonany wyłącznie siłami harcerzy i przybyłych na oprostowanie młodzieży i dzieci Przez cały ten czas będą przygrywały 3 orkiestry. Tani bufet na miejscu. Czysty dochód na letnie kolonie harcerskie i TZR.

(d.) Czyj wilczur? W cukierni Bachmana obok głównej poczty został przytrzymany błąkający się wilczur, który

żyć może około 1 1/2 roku. Jest on do odebrania u p. Ligezy, ul. Wronowskiej 1. 10.

(d.) Zguba sygnetu. Onegdaj p. Jadwiga Mátysówna, zamieszkała przy ul. Piotra i Pawła 1, 11a, zgubiła duży złoty sygnet. Był to rubin duży z wrytym na nim herbem: paw a nad nim ręka z mieczem.

(—) Uczelny znalazca. Tadeusz Kuczkiewicz, zam. przy ul. Grodzickich 4 zdepował w V. Komisariacie policji złotą bransoletę łańcuszkową, znalezione 20. bm na ul. Zyblikiewicza.

(—) Kradzież w tramwaju. W wozie tramwajowym KD skradziono Helenie Lewickiej pugilares ze złotym krzyżkiem, wartości 1 1/2 miliona mk.

(—) Czyżby zwłoki Lwowlanki pod Kulikowem? Przed kilku dniami doniósł policji H. Stanger, lwowski kupiec, że wszelki ślad zaginął po jego 25-letniej córce Helenie, która w połowie b. m. wyjechała ze Lwowa do Sokala. Ponieważ na policję wpłynęło również doniesienie o znalezieniu pod Kulikowem zwłoki nieznannej młodej kobiety, zachodzi możliwość, że znalezione zwłoki należą do zaginionej. Na miejsce wyjechał wywiadowca z Urzędu Śledczego.

(—) Aresztowanie napastników. Za napad na mieszkanie Bronisława Holschuha, zam. przy ul. Janowskiej 107, odano do aresztów policyjnych woźniców Aleksandra Stankiewicza (Janowska 105), Marjana Potoczno (Bogdanówka 31) i Romana Rachwał (Ketrzyńskiego 50).

(—) Kamieniec wałęsa się. Policji doniesiono że dom Tadeusza Umaińskiego przy ul. Zielonej 67 i dom Brattla i Denta przy ul. Zielonej 75 grożą zawaleniem.

(—) Indyżka zgubiła miliony. Mieniąca Indyk, właścicielka sklepu w Kaminie Strumiłowej, przechodząc ulicą Wagową do ul. Słonecznej zgubiła 3.850.000 mk. w 50-tysięcznych banknotach.

(—) Strzelił do kobiety, jak do kuropatwy. Edward Pańkiewicz, gajowy w lasach winnickich postrzelił onegdaj strumem w głowę Karolinę Porębną, żonę posterunk. pol., którą przydybwał w lesie na zbieraniu kwiatków. Policja wystąpiła swego funkcjonariusza celem przesłuchania i ewentualnego aresztowania zdziczałego gajowego.

(—) Kradzieże. Dr. Janowi Dzurzyńskiemu skradziono z mieszkania przy ul. Orzeszkowej 6, garderobe, wartości 7 mil. mk., a z mieszkania przy ul. Szopena 4 Krystynie Bończów również garderobe wartości 1 1/2 mil. mk.

(—) Zasadzenie złodziejskiej szajki chłopów. W okręgowym sądzie karnym zapadł wczoraj wyrok na złodziejską szajkę 7 chłopów z hórceckiego. — Herszt szajki Stefan Rybak został zasądzony na 1 rok cięż. więzienia, zaś syn jego Mikołaj na 4 miesiące, a drugi syn Wasyl na 3 mies. aresztu; Michał Melnyk dostał 4 mies. cięż. więzienia. Bartłomiej Pudielko 4 tygodnie aresztu, a Iwan Horbat i Iwan Prąszak zostali

Nowe sensacje na tle cesarskiej tragedji.

Z pamiętników ambasadora. --- Co mówią dwie cesarzowe. --- Nieustępliwy kardynał.

(ca) Były ambasador francuski w Petersburgu Paleologue zamieścił onegdaj na szpaltach „Tempsa” rewelacyjny artykuł na temat tylekroć już omówionej tajemniczej śmierci arcyks. Rudolfa.

O prawdziwej przyczynie śmierci arcyks. Rudolfa dowiedziałem się — pisze Paleologue — z ust ekscał. Eugenji, ta zaś zaczerpnęła wiadomość tę wprost od zmarłej cesarzowej Elżbiety. Według jej opowiadań arcyks. Rudolf

popenił rzeczywiście w Mayerlingu samobójstwo

po poprzednim zastrzeleniu baronówny Marji Weczerzy. Dał on cesarzowi Franciszkowi Józefowi słowo honoru, że zerwie z Weczerą, tymczasem krytycznego wieczoru dowiedział się od niej, iż ma wkrótce zostać ojcem jej dziecka.

Paleologue opowiada dalej, że cesarz zwrócił się do papieża Leona XIII z prośbą o zezwolenie na chrześcijański pogrzeb dla arcyksięcia. Ówczesny kar-

dynał Rampolla

nie chciał wypełnić tej prośby.

a papież Leon XIII, dopiero po długich błaganiach, wypełnił życzenie starego cesarza.

Franciszek Józef nie mógł jednak przebaczyć kardynałowi Rampolla tego postępu przy tragicznym zgonie Rudolfa i gdy po śmierci Leona XIII, odbywał się wybór nowego papieża, polecił ówczesnemu arcybiskupowi krakowskiemu założyć, wbrew przeciwnym wyborowi Rampolla na papieża.

Niezwykłe kłaje lwowskiego „hochsztaplera”.

(—) W ubiegłym jeszcze roku schwytano w Jarosławiu niejakiego Stanisława Kawę, jadącego pociągiem na fałszywy dokument wojskowy. Kawę, który również występował pod pseudonimem Kawińskiego, zaraz aresztowano, a w śledztwie wyszły na jaw niezmiernie ciekawe szczegóły.

Otóż skonstatowano, że Kawa fałszował przez czas dłuższy wojskowe dokumenty podróży i jeździł na ich podstawie po całej Polsce. Mając załedwie kilka klas gimnazjalnych ukończonych, fałszował on świadectwo maturalne i na tej podstawie uzyskał nawet w wojsku polskiem stopień porucznika.

Wreszcie Kawa, zmęczony samotnością, poszukiwał towarzyszkę życia w osobie wesolej córki Wenery niejakiej Moskałówny i wszędzie przedstawiał ją jako swoją

żonę, popełniając cały szereg oszustw i kradzieży, za które miał w styczniu br. odpowiadać przed sądem.

Tymczasem adwokat dr. Żywiński, któremu Kawę powierzył swoją obronę postawił wniosek na poddanie go badaniu lekarskiemu. I obecnie po 4-miesięcznym pobyciu Kawy w Kulparkowie lekarze orzekli, że Kawa nie jest przy pełni władz umysłowych i na tej podstawie prokuratura zastanowiła przeciw niemu śledztwo.

Niezmiernie charakterystycznym jest, że Kawa nadal obecnie uczęszcza na Uniwersytet, a nawet został powołany do ćwiczeń wojskowych, jako porucznik rezerwy i w tym charakterze pobierać będzie gażę.

Niezwykłe ciekawe to u nas stosunki.

uwolnieniu. Z powodu zastosowania amnestji została dwu pierwszym zasądzonym kara zmniejszona o 1/3 a Wasyła Rybaka skonsumowana przez areszt śledczy.

Z KRAJU.

(—) Klęska żywiołu w przemysłach. Onegdaj wieczorem przeszła nad powiatem przemysłowym olbrzymia na wałnica z silnym deszczem i gradem. — która zniszczyła olbrzymią ilość plonów. Najwięcej ucierpiały okolice wsi Krościenka i Ładochowa, gdzie wezbrane strumyki pozrywały kompletnie mostki na drogach a woda zabrała z łak siano.

Tablica poległych akademików. W dniu 2 listopada br. jako w Dzień Zaduszny ma nastąpić w Warszawie odsłonięcie tablicy pamiątkowej, zawierającej nazwiska studentów uniwersyteckiego poległych za Ojczyznę.

Państwowa szkoła recerska ma powstać w przyszłym roku w Warszawie dla młodzieży, pragnącej się poświęcić temu zawodowi.

Mianowania i przeniesienia w kolejniactwie. Gaweł Adolf asystent z Urzędu stacyjnego w Zadzorzu został zamianowany zawiadowcą Urzędu stacyjnego w Hrebenowie. — Przeniesieni: Reinlinder Jan Stanisław adiunkt 3 Urzędu stacyjnego w Rawie Ruskiej do Urzędu ruchu w Zagórzu Segda Włodzimierz Leon adiunkt z Urzędu ruchu w Jarosławiu do Urzędu ruchu w Drohobyczu, Morawski Stanisław adiunkt z Urzędu stacyjnego w Sarzynie do Urzędu stacyjnego w Głębokiej i Waligórski Jan asystent z Urzędu ruchu Lwów—Podzamcze do Wydziału ruchu.

Samobójstwo na tle spadku walut. W Łodzi powiesił się 42-letni kupiec M. Hochberg z rozpacz po stracie majątku skutkiem spadku kursu dolara.

Skazanie fałszywego hrabiego. Sensacyjny proces przeciw pchor. Soltyskiemu, podszywającemu się pod nazwiska wszystkich rodzin arystokratycznych w Polsce, zakończył się skazaniem oszusta na 5 i pół roku więzienia i degradację.

Rozstrzelane ohydne mordercy. W Poznaniu rozstrzelany został onegdaj na mocy wyroku sądowego za zamordowanie w celach rabunkowych żony sąsiada i jej 13-letniej siostrzenicy, niejak Fryc Detemann, syn kolonisty z Pokropowa (pow. Poznań).

Skazanie kapitana Kumorka. Kapitan Kumorek który w swoim czasie zranił ciężko dowódcę baonu kapitana Petrykowskiego, skazany został na 5 lat ciężkiego więzienia, degradację i wydalenie z wojska.

KOMUNIKATY.

Towarzystwo ochrony zwierząt. Walne zgromadzenie odbyło się we środę dnia 27 czerwca o godz. 5 pp. w sali gimnazjum I matam.—przyrod. przy ulicy Kubali 1. 2. Sprawy ważne w kierunku dyspozycji znacznym funduszem.

Legenda Piłsudskiego. W sobotę, 23 czerwca o godz. 7 wieczór w sali ratuszowej wygłosi Tadeusz Wieniawa Długoszewski odczyt na temat „Legenda Piłsudskiego”.

Towarzystwo Historyczne we Lwowie. Walne Zgromadzenie Towarzystwa Historycznego odbyło się we wtorek, dnia 26 czerwca o godz. 6 popołud. w Seminarjum Historycznym (Uniwersytet, gmach stary, I. p.) ze zwykłym porządkiem dziennym.

Na posiedzeniu tem wygłosi prof. dr. Stanisław Zakrzewski odczyt pod t.: „Wpływ wskrzeszenia Państwa Polskiego na przyszłość historjografii polskiej”.

Towarzystwo Bursy głuchoniemych im. Antoniego Mejsbaum. Walne zgromadzenie odbyło się 19. b. m. pod prze-

wodnictwem prezesa rady J. B. Cholewickiego. Wyraziło wdzięczność właścicielowi realności rady E. Filipowi za zyczliwość objawioną humanitarnie instytucji. Przyznana ze strony ministerstwa pracy i opieki społecznej subwencja nie została jeszcze dotychczas wypłaconą. Wybory wydały następujący rezultat: Prezes J. B. Cholewicki, zast. prezesa B. Wilkoszowa, sekretarz J. Mejsbaumowa, zast. sekretarza: W. Wołńska, skarbnik F. Szaner, zast. skarbnika A. Garapich, członkowie wydziału A. Biesicki, E. Lang, M. Mazurkówna, L. Petrykiewicz i ks. Turkiewicz.

Popis konc. szkoły hortypian i cętry Idy Góń-Danek odbędzie się w piątek 29. bm. o godz. 11 przedpoł. w sali Pol. Towarz. Muzycznego przy ul. Chorażczyzny 1. 7. Udział w popisie wezmą uczniowie tej szkoły: Herwy Nella, Drewniewska Jadzia, Bazylewiczówna Stefca, Szczerbowska Stasia, Toepferówna Marysia, Góńiówna Izia, Mauther Traudi, Harflingerówna Jančia, Szczerbowska Zosia, Mauther Eryk, Meisels, Wdowicka Maria, Baryluk Olga, Frachtówna Antosia, Burnatowiczówna Hela i Złab Mary. Wstęp 3.000 mp. Bilety wcześniej do nabycia w składzie nut Seyfartha, ul. Akademicka.

Jednoroczny kurs handlowy żeński Mieczysława Christofa, prof. państwowej Akademii handlowej, Lwów. Wałowa 25. Wpisy od 25. bm. do 4. lipca codziennie

od 10—12 i o 4—5 z wyjątkiem niedziel i świąt. Przedłożyć należy metrykę i ostatnie świadectwo szkolne. 9818-2

Wystawa przyrodnicza i prac rezerwowych uczniów i uczennic Zakładu Dr. Adeli Karpówny otwarta do 24. czerwca od 10—12 i 4—6. Wstęp wolny. Wpisy do klas I—VIII gimnazjum żeńsk. i od I—III gimn. męsk. oraz koedukacyjnych szkoły powszechnej przyjmuje się w tych samych dniach i godzinach. 4023

L. 22686/23.

OGŁOSZENIE.

Józef Franciszek dwu im. Kiwała, ur. 1889 w Sądowej Wiszni, syn Franciszka i Karoliny, nauczyciel w Złoczowie, wniósł prośbę na zmianę nazwiska rodzowego Kiwała na Karzyński.

Województwo Tarnopolskie podaje powyższą prośbę do powszechnej wiadomości z nadmienieniem, że w myśl art. 4. ust. z 24. października 1919 Dz. U. R. P. Nr. 88. poz. 478, wolno przeciw jej uwzględnieniu zgłosić do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych zarzuty, które podać należy do Województwa tarnopolskiego w przeciągu 90 dni od dnia ogłoszenia w Monitorze Polskim, które równocześnie zarządza się. 9820

Examinowana znana masażystka hydropatystka wyjedzie na wieś na czas wakacji za dobre utrzymanie dla siebie i 10 letniego syna. Zgłoszenia do Administracji pod „Masażystka”. 4038-2

Z teatrów.

Repertuar Teatru Wielkiego:

Piątek, 22 czerwca „Kobedzie jezioro” balet.

Sobota, 23 czerwca „Flet zaczarowany” opera.

Repertuar Teatru Małego (Gródecka).

Piątek, 22 czerwca „Powódź”.

Sobota, 23 czerwca „Powódź”.

Repertuar Teatru Nowości.

Piątek, 22 czerwca „Sokoła Kokoł”.

Sobota, 23 czerwca „Królowa Tan-”.

Oblawa w kawiarni „Sans-Souci”.

(—) Cała lwowska czarna giełda, kryjąca się dotychczas w zaułkach ulic św. Stanisława i Rzeźnickiej rozpanoszyła się ostatnimi czasy we Lwowie na dobre i przeniosła się do najpiękniejszych ulic naszego miasta, wnosząc wszędzie ze sobą niechlujstwo, brud, zgiełk i wrzawę.

Do ostatnich niemal dni czarna giełda zerowała w kawiarni „Rene-sans” i przez to piękna ulica Trzeciego Maja zatraciła cały swój charakter, aż wreszcie na szczęście tej ulicy, a ku utraceniu kilku innych czarna giełda znalazła swój przytułek w kawiarni „Sans-souci”, przy ul. Szajnochy.

Niewiadomo, czy fascynująca nazwa kawiarni, znacząca w tłumaczeniu „Bez troski”, tak podziałała na paskarzy „robiących w nacię, drzewie, pierzach, kokainie i we wszystkich, w czym się da” dość, że gromadnie przenieśli się oni do „Sans-souci” i chcą tam żyć „bez troski”.

Uradował się więc właściciel dotychczasowego przytułku dla kapłanek wolnej miłości i karcianzy, otwierając swoje gościnnie podwoje. Więc znalazła całą ulicę Szajnochy olbrzymią falangą typowych hyjen walutowych. Przejdzie przez ulicę

Szajnochy dotychczas tylko głośnie od orgii pijackich w nocy, stało się teraz o każdej porze dnia niemożliwe.

I wreszcie w środę padła tam pierwsza bomba w postaci rewizji, przedsięwziętej przez policję. Druga zaś taka bomba, która wpadła tam wczoraj w postaci dwakroć silniejszego oddziału policji i agentów, prowadzonego przez komisarza Sędzimira, poczyniła znacznie straszniejsze spustoszenia.

Policja weszła tam zupełnie nieoczekiwanie. Tysiąc — licząc okrągło — czarnogieldziarzy zostało te niespodziewaną rewizją tak zaskoczonych, że rzucali oni na ziemię wszystko, co mieli przy sobie: znaleziono więc wiele obcej waluty, ale głównym lupem były niestępliwane terminatki i bony na kwotę około 1 miljaru mkp. Ponieważ każdy milion marek na takiej terminatce podlega grzywnie 220.000 mkp., skarbowi Państwa przypadnie w udziale ładny dochód.

Energiczną akcję policji, która niewątpliwie przyczyni się w znacznej mierze do uzdrowienia naszych anormalnych stosunków gospodarczych należy powitać z uznaniem.

OGŁOSZENIA

Posady i prace

ABSOLWENTA (kę) szkoły handlowej przyjmie firma Henryk Soumenschein, Stenkiwicz 8. Zgłoszenia tylko pisemne 12-1 przedpoł. 4026

SLUŻĄCE do starszych osób przyjmie Goldmanowa, Lyczakowska 52 I. piętro. 4027

PANNE DO OBSŁUGI gości, tylko wyszkoloną przyjmie Skulski, Sapięży 31. 4008-3

PRAKTYKANTA sklepowego z kończącą wydziałową, lub niższymi, najmniej z najlepszymi poleceniami przyjmie magazynu konfekcji Wrocłskich, pl. Mariacki 10. 4005-2

Kupno, sprzedaż, zamiana

PIANINO krzyżowe w najlepszym stanie zaraz do sprzedania, Łoznińskiego 4, ofic. III p. tylko od 2-4 pop. 4028

FORTEPIAN krótki za 5.500.000 mkp. okazynie do sprzedania. 4031

KUPIE 4½% listy zastawne Banku Hipotecznego, Lwów, Torosiewicz 38. 3990-3

REALNOŚĆ PRZY UL. GRÓDECKIEJ, blisko dworca z wolnym lokalem na biuro i magazyn kupie. Oferty pod „Gródecka“ do Administracji „Gazety Por.“ ul. Sokoła 4. 3976

SPRZEDAM czarną prząż parokonna, prawie nowa, kompletna z pasami. — Wiadomość: Świętokrzyska 3. 4011

FISHARMONIUM Słowińskiego o 3 czołkach prawie nowa do sprzedania — Złoczów, Brodka Mikołaj Łutki. 4012

NOWY MOTOR benzynowy 36 koni, oryginalne opakowanie fabryki Berneńskiej sprzeda M. Steinhaus, Lwów, Krasickich 18a. 4015-3

Mieszkania, lokale, sklepy

JEDEN, ewentualnie dwa pokoje na biuro w śródmieściu pięknie poszukiwane. Zgłoszenia pod „Piłnie“ do Administracji. 4022-2

DWU PANÓW poszukuje pokoju umeblowanego, ewentualnie tylko na wakacje, za dobrem wynagrodzeniem. Zgłoszenia do Agm. pod 1. lipca. 4034

POSZUKUJE SIĘ lokalu sklepowego z mieszkaniem, pożądane blisko szkoły. Zgłoszenia do Sokołowskiego, Jagiellońska 7. „Dyskretne odstępné“. 9810

POSZUKUJE SIĘ GARAŻ, Łaskawe zgłoszenia do firmy Emanuel Pollak i Syn, Lwów, Zmiesienie. 9815-2

LOKAL przemysłowy do wynajęcia. Zgłoszenia do Administracji. H. W. 9614-2

LOKAL NA BIURO we Lwowie, 2 pokoje na I. piętrze w śródmieściu z urządzeniem jest do wynajęcia. Wiadomość. Adw. dr. Grzeszczyński, Lwów, ul. Fredry 7. 3815

Rozmaite

BIURO pośrednictwa małżeństw Zorza, ul. Bałonowa 16, pośredniczy przy zawieraniu małżeństw i prosi panów i panie o adresy przy dołączeniu znaczka pocztowego. 3992-2

DOSTARCZAM szuter rzeczny, kamienie rzeczne (kulaki), sztychówkę wysiewki do wyrobów betonowych po umiarkowanych cenach. Florjan Rejz, Drohobycz. 4024

RACJONALNE uszwanie pięgów, maszerek, wągów, Kosmeo, Mikołaja 7. 3746-8

MLYŃSKIE kompletne urządzenia, dostarcza natychmiast ze składu Riesel, Schieber i Friedländer, Lwów, Brajerowska 11A. 3762-9

Kapeinsze wszelkiego rodzaju prabrania modnie tanio **Topolnicka**
Kopernika i. 3792-0

MLYŃSKIE KAMIENIE kwarcowe, szmerglowe, irancuskie, fabryki J. Trapp, Pilzno, Czechosłowacja, sprzedaje Rolindustria S. A. Lwów, Fredry 9. 3774-6

M. STEINHAUS, Lwów, Krasickich 18a poleca walce i kamienie młyńskie. 9814-2

MLOCARNE parowe poleca M. Steinhaus, Lwów, Krasickich 18a. 4016-3

Dr. SCHWARZ Specjalista chorób wenerycznych i skórnych, b. sekundariusz szpitala powazch. Lwów, Słowackiego 4, naprzeciw głównej poczty. Leczenie plam, brodawek, włosów elektrolyz. i larapą kwarcową. 3943-07

SOLEC Zakład Wód Mineralnych i Kąpielii błotnych

znany ze swej skuteczności w reumatyzmie, artretyzmie, przymiocie, chorobach skórnych, nerwowych w nadchodzącym sezonie kąpielie otwarte od 11 maja do 30 września. Informacje i prospekty wysyła Zarząd Solca, poczta Solec-Zdrój. 96 8-1

Na wakacje!!!

Floberty z najlepszych fabryk, Rewolucyjny, Strzelby oraz przybory myśliwskie poleca

PRACOWNIA I MAGAZYN BRONI
St. Kopczyńskiego
Lwów, pl. Bernardyński 3.
Ceny konkurencyjne. 9658-1

MOTORY

tapac do sprzedania 6, 10, 16, 20, 30 HP. Walce, kasprzy, kamienie. „Pilot“, Lwów, Batorego 4. 3733-10

KUPUJĘ

Złoto
Srebro
Brylanty
Dymanty
płacę honoralne ceny

H. Gutterman, Sykstuska 14.

Poszukuje się

LOKOMOBILI

przewoźnej (na kołach), o mocy 24 do 28 HP, w zupełnie dobrym stanie, gotowej do użytku, oraz

MOTORU

na ropę naftową o mocy 4 HP do natychmiastowego użytku.

Szczegółowe oferty z zaznaczeniem marki, roku budowy i żądanej ceny prosimy nadsyłać do Administracji gazety „Wolny Słowo“, Równe ul. Dyrektorska 9, dla „Wabzen“. 9794-2

Biegłe stenografistki

od korzystnymi warunkami przyjmie natyc miast

„PEZET“

PAŃSZECZNE ZABŁĄDY BUDOWLANE S. A.
Lwów Akademicka 23.

9822

PERLAKI-KASPRY Nr. 0, 1, 2, okazynie do szludania, oraz Kamienie, Walce, Motory ceny bez konkurencji „Pilot“, Lwów, Batorego 4. 3995-19

„CONFETTI“

w woreczkach po 10, 20 i 70 gr. lub bez opakowania dostarcza **LEISER BIAU**, Stryj. 9693

Kwas miedziany
(Kupfervitrio!)

Kryształizowany 98/90%
w beczkach 100 Kg. netto,
po cenie Austr. K. 9.000
1 kg. Oferuje do natychmiastowego dostarczenia loco skład Wiedeń przy zamówieniach beczkami lub wagonowo. 9819

SALON MEBLI STYLÓWYCH

ul. Klementyny Tańskiej 1.
(za Hotel. George'a koło Księgarni Polskiej)

**SYPIALNIE, JADALNIE, SALONY,
DYWANY, FORTEPIANY, OBRAZY,
RZEZBY, ROBOTY RĘCZNE,
DROBIAZGI ARTYSTYCZNE.**

4037-2

5 słów!

**OMEGA
ZEGARKI
GUTTERMAN
SYKSTUSKA 14.**

3783-1

Młyńskie urządzenia
ROLINDUSTRIA S. A. Lwów Fredry 9.
zastępstwo **BRACI SECK** w Droźnie.

9688-1

„ESHAPE“ Ska Handlowo-Przemysłowa
z ogr. por.

LWÓW, AKADEMICKA 15 4039

GUMY SAMOCHODOWE Michelin Cable
Vredenstein

Artykuły samochodowe, Oleje i smary „Gargoyle Mobileils“.

Czytajcie

„Gaz tę
Bankową“

Należność pocztową opłacono ryczałtem. — Prenumerata miesięczna 27.000 Mk. — Z dostawą na miejscu lub z przesyłką pocztową 30.000 Mk. — Za granicą 35.000 Mk. — Redakcja: Lwów, ul. Senatorska 6. — Administracja ul. Sokoła 4. — Telefon Redakcji w dzień Nr. 13, a w nocy począwszy od godz. 8 wieczorem Nr. 230. — Telefon Administracji 291.

Z drukarni Polskiej pod zarz. Z. Kiebuszewicza, we Lwowie.

Odpow. redaktor: **MARIAN MACHALSKI**